

Naturvernforbundet i Stjørdal og Meråker

c/o Anne Marit Ligaard, Gammelverksgata 10, 7504 Stjørdal
e-post: stjordal@naturvernforbundet.no

Birdlife Stjørdal

Sørsidevegen 774, 7514 Stjørdal
e-post: stjordal@birdlife.no

Stjørdal 13.01.24

Til

Stjørdal kommune, areal og miljø
e-post: postmottak@stjordal.kommune.no

Klage på Stjørdal kommunestyres vedtak av Områdereguleringsplan for Hell arena (2-063)

Vi viser til Stjørdal kommunestyre sitt vedtak 30. november 2023, sak PS 124/2023, Områdereguleringsplan for Hell arena (plan-ID 2-063).

Naturvernforbundet i Stjørdal og Meråker sammen med Birdlife Stjørdal klager med dette på vedtaket av flere grunner som redegjøres for nedenfor.

Frigården i Lånke er inngangen til et flott skog- og myrområde som strekker seg fra Gevingåsen i nord til Leksdal statsallmenning og Mostadmarka i sør (altså mot Malvik kommune). Området har også flere vann og tjern. Det er en variert flora og fauna, og et rikt fugleliv. I området er det naturtyper og arter som er i kategorien truet, nær truet eller sårbar.

Vedtaket er i strid med nasjonale føringer for klima- og miljømål

Regjeringen kom i juni 2023 med Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Her sier regjeringen at kommunene må bidra til klima- og miljømål gjennom arealplanleggingen. Klima- og miljøministeren skriver 12. september 2023 følgende i et svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken:

«Regjeringen forventer at omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, tidevannssump og andre typer våtmark og skog unngås så langt som mulig i kommunale og regionale planer slik at arealenes evne til karbonlagring opprettholdes. Dette er sterkere signaler om å unngå nedbygging av karbonrike arealer enn tidligere nasjonale forventninger.»

Store myrområder vil bli ødelagt hvis områdereguleringsplanen blir gjennomført. Det har alvorlige konsekvenser for naturmangfoldet, fører til økte klimautslipp og skaper en mer usikker flomsituasjon i området.

Områdereguleringsplanen for Hell arena er hovedsakelig på areal som frem til planvedtaket var regulert som natur-/friluftsområde (LNFR). Planvedtaket omdisponerer store karbonrike

arealer til utbyggingsformål, og er følgelig i strid med det som er skjerpede nasjonale forventninger om ikke å bygge ned slike arealer.

Gjennom Naturavtalen som ble inngått i Montreal i desember 2022, forplikter Norge seg til blant annet å verne og bevare 30 prosent av hav- og landområdene. For å oppfylle denne internasjonale forpliktelsen er det helt avgjørende at naturhensyn tillegges stor vekt i kommunenes behandling av reguleringsplaner.

Vi viser dessuten til at hovedformålet med plan- og bygningsloven er å fremme en «bærekraftig utvikling» (§ 1-1), som ikke er ivare tatt med foreliggende planvedtak.

Det er videre ikke utredet alternative lokaliseringer for prosjektet, som kunne unngått nedbygging av myrområder og andre naturverdier.

Vedtaket omfatter arealer som er utenfor planområdet og etterlater uklar reguleringsstatus for en del arealer

I kommunestyrets behandling 30. november ble det under møtet fremmet flere tillegg eller endringsforslag, som flertallet vedtok. Tilleggsforslag 1a lyder, sitert etter møteprotokollen:

«Kommunedirektøren bes om å vurdere et annet område for skiløype, skihytte og parkering i dialog med partene. Dette bør lokaliseres så nære brukerne som mulig. Kommunestyret ser at områdene rett sør for Gjeving boligområde kan være en slik lokasjoner. Dette vil gi Lånke som kommunedelplan 2 skianlegg (+ Selbuskogen) tilpasset miljø og behov.»

Her pekes det på og legges føringer for arealbruken i områder som er utenfor sakens planområde.

Videre heter det i tilleggsforslag 3:

«Ved detaljregulering av BAA bes kommunedirektøren vurdere om området som i områdeplan 2-063vsom er avsatt til nytt skiområde(LNFR-3-7, LNFR-f og BST), skal omreguleres til bygge- og anleggsområdet og inkluderes i detaljplaner for bygge- og anleggsområde BAA. Dette vil kunne gi mulighet til å integrere testanlegg, bygninger, parkering og annen infrastruktur bedre i naturen. Dette må i en tidlig fase samordnes med aktuelle aktører innenfor område BAA.»

Her skapes det uklarheter om hva som etter vedtaket faktisk er reguleringsstatus for enkelte deler av områdereguleringsplanen. Planen ber om en omregulering i strid med seg selv. Dette bryter med krav til konsistens og forutsigbarhet som en områderegulering skal ivareta.

Konsekvensene av vedtaket er utilstrekkelig utredet

31. august 2023 ble saken tilbakesendt av kommunestyret for å få mer kunnskap. Det ble deretter 27. september sendt 18 spørsmål fra Utvalg plan og miljø til kommunedirektøren. Det har kommet utfyllende svar på bare et fåtall av spørsmålene. Svarene som gis enten bekrefter alvoret i naturinngrepene eller erkjenner at mange forhold ikke er utredet og skyver dette videre til en senere detaljregulering.

Kommunedirektøren oppgir selv at «konsekvensene for naturmangfoldet ikke er godt nok utredet i arbeidet med områdeplanen» (saksfremlegg for sluttbehandlingen i november 2023, side 31). Videre skriver kommunedirektøren: «Hadde saken startet i dag, hadde Kommunedirektøren stilt større krav til utredninger i områdeplanen.» (Side 32.)

Kommunedirektøren utdyper dette med at det er for dårlig kunnskap i saken om myr og vannmiljø, vann og avløp, geoteknikk, miljørisikoanalyse, massehåndtering og terrengforming, sikringstiltak, trafikkanalyse, støy og beskyttelse av omgivelsene i anleggsfasen.

Vi vil dessuten legge til at kartleggingen som er gjort av fugl og pattedyr, er så overfladisk at den er uholdbar som beslutningsgrunnlag (jf. rapporten «Hell Arena – konsekvenser for naturmangfold og vannforurensning», oktober 2023, utarbeidet for Frigårdens venner).

Det er således hevet over tvil at kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt.

Kommunestyret har plikt til å «påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes» (forvaltningsloven § 17). Dette er ikke ivaretatt i denne saken.

Plan- og bygningslover pålegger videre for planprosess og vedtak at «konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives» (§1-1). Dette er ikke gjort i tilstrekkelig grad i denne saken, tvert imot erkjennes det eksplisitt at det er mye som ikke er belyst av konsekvenser for miljø. Vi mener ut fra dette at pålegget i plan- og bygningsloven § 4-2 om konsekvensutredning ikke er oppfylt i saken.

Eierskapsforholdene gjør Stjørdal kommune til en part i saken

Smart Mobility AS, som har fremmet forslaget til områderegeringsplanen, er eid av Stjørdal kommune i kompaniskap med Bjerkli Holding AS og Amcar AS.

Vi mener det er dypt problematisk at kommunen behandler en reguleringsplan der kommunen selv er eier sammen med private aktører, uten at interessekonfliktene rundt dette er drøftet.

Disse problemene forsterkes ytterligere av at selskapet Bjerkli Holding AS driver næringsvirksomhet i andre områder på Frigården, og er i planprosess med utvidelse av næringsarealer inntil planområdet for Hell Arena, gjennom utvidelse av Lauvåsen Pukk AS.

Her foreligger det en rolleblanding som kan svekke tilliten til kommunens saksbehandling og prinsippet om upartiskhet når vedtak skal forberedes og fattes.

Med hilsen

Anne Marit Ligaard /s/
Naturvernforbundet i Stjørdal og Meråker

Per Inge Værnesbranden /s/
Birdlife Stjørdal